

نگاهی به اهمیت و جایگاه والای هنر در منظومه فکری رهبر شهید انقلاب در گفت‌وگو با محمدحسین نیرومند، هنرمند مشهدی

هنر، پیوند میان «رؤیت» و «روایت»

طین همتی

دیدار هنرمندان با رهبر شهید، فرصتی بود تا هنر، فراتر از یک جنبه تزئینی، به عنوان ابزاری برای بیان حقایق دیده شود. جلسات رهبری با استادان هنر و گفت‌وگو درباره نقش هنر در دنیای امروز نشان‌دهنده توجه و ویژه ایشان به هنرمندان بود. محمدحسین نیرومند، کارتون‌بست، مدیر و فعال هنری مشهدی که بارها در این دیدارها حضور داشته است، در گفت‌وگو با شهرآرا از جایگاه ویژه فرهنگ و هنر در نگاه رهبری می‌گوید.

● تقویت پشتوانه فکری برای هنرمند، حیاتی است نیرومند بر این نظر است که اهالی فرهنگ و هنر، به دلیل نگاه متمایز رهبری، پیوند عمیقی با ایشان دارند. او می‌گوید: بسیاری از اهالی فرهنگ و هنر، شاید بیش‌از سایر گروه‌ها، از رفتن و فقدان رهبر شهید متأثر شدند؛ زیرا حضرت آقا بیش‌از هر مسئول دیگری در جمهوری اسلامی، به حوزه فرهنگ و هنراهمیت دادند.ایشان حتی درفضاهای سیاسی که توجه‌به فرهنگ کمتر بود، همواره بر اهمیت ویژه این حوزه تأکید داشتند. وی با اشاره به مطالعات دیرین رهبری درزمینه ادبیات و شعر و شناخت عمیق ایشان از ابعاد مختلف هنر می‌افزاید، صحبت‌های ایشان برای هنرمندان، منبعی بی‌پایان دانش بود. مجموعه صحبت‌هایی که حضرت آقا با اهالی فرهنگ و هنر در مناسبت‌های مختلف داشتند، بسیار ارزشمند بود و می‌توان از آن‌ها همچنان بهره‌برداری کرد.

او با استناد به یکی از آموزه‌های کلیدی رهبری در حوزه هنر، می‌گوید: رهبر شهید در یکی از سخنان‌شان، جمله‌ای بسیار کوتاه اما بسیار پرمعنا فرمودند که به نظر کامل‌ترین تعریف از هنر است، فرمودند که هنر دو رکن دارد؛ یکی «رؤیت»ودیگری «روایت».این بدان معناست که هنرمند اگر بر تکنیک و شناخت روایت مسلط نباشد، اساسا هنرمند نیست.

وی در ادامه توضیح می‌دهد، این روایتگری نیازمند یک پشتوانه فکری است. هنرمند باید ازطریق رؤیت، نگاهی عمیق به جهان هستی و یک جهان‌بینی درست داشته باشد تا بتواند آن اندیشه و تفکر را در قالب اثری هنری روایت کند؛ بنابراین تقویت پشتوانه‌های فکری برای هر هنرمند حیاتی است.

● ضرورت پیوند فضای علمی و عرصه‌های هنری نیرومند با یادآوری دیدار اهالی هنر با رهبری در سال ۱۳۹۶ بیان می‌کند:درآن جلسه،رهبر شهید بر اهمیت ارتباط میان اهل هنر و بخش اندیشه و تفکر تأکید کردند. ایشان اشاره داشتند که بخش عمده‌ای از فضای علمی‌واندیشه‌ای کشور در حوزه‌های علمیه تجلی می‌یابد و هنرمندان باید با این حوزه ارتباط جدی‌تری برقرار کنند تا بتوانند بخش «رؤیت» را در خود تقویت نمایند. مشاور سابق وزیر فرهنگ وارشاد اسلامی، راهکار اصلی برای تعالی هنر در کشور را در بازگشت به همان آموزه رهبری می‌داند و می‌گوید: اگر از من بپرسند چکیده آنچه باید در حوزه هنر انجام دهیم چیست، به همان دو جمله رهبری اکتفا

می‌کنم؛ هنرمند باید هم رؤیت خود از عالم را تقویت کند و هم توان روایتگری‌اش را بالا ببرد. این تنها راهی است که می‌تواند منجر به خلق آثار ماندگار و جهانی شود.

● دیدار رهبری با استادان نقاشی این هنرمند در ادامه عنوان می‌کند: من این توفیق را داشتم که بارها در جلسات مختلف، به‌ویژه در نشست‌های محدود هنرمندان، موفق به زیارت حضرت آقا شوم. اما امروز می‌خواهم از خاطره‌ای خاص سخن بگویم؛ دیداری که میان برخی از نقاشان بزرگ کشور و رهبری در فضای قدسی حرم مطهر صورت گرفت. او با اشاره به دلایل برگزاری این دیدار، توضیح می‌دهد، این نشست به‌واسطه یک پروژه هنری‌شکل گرفت.وحدید جلیلی، معاونت وقت شهرداری مشهد، پروژه‌ای را با هدف تولید آثار نقاشی درباره وقایع تاریخی، و به‌ویژه ماجرای کشف حجاب و حادثه گوه‌رشاد، آغاز کرد.آزآنجاکه من با بسیاری از نقاشان برجسته کشور در ارتباط بودم، به عنوان هنرمندان در این پروژه فعالیت می‌کردم. درپی این سفارش، آثار ارزشمندی ازسوی هنرمندان تراز اول کشور خلق شد که قرار بود در مشهد نگهداری شوند. یک روز آقای جلیلی با من تماس گرفت

و اعلام کرد که رهبری قصد دارند از این آثار بازدید کنند. از من خواست هنرمندانی را که این نقاشی‌ها را خلق کرده‌اند، برای حضور در این جلسه دعوت کنم. خوشبختانه در آن ایام در مشهد بودم و توانستم هماهنگی‌های لازم را انجام دهم. با لطف خداوند، اکثر هنرمندان توانستند در آن نمایشگاه‌که در یکی از سالن‌های حرم مطهر برگزار شده بود، حضور یابند.

● گفت‌وگوی صمیمانه رهبری با استادان نیرومند با یادآوری آن لحظات حساس، بر

اهمیت و کیفیت آن نشست تأکید می‌کند و می‌گوید: آن روز بسیار باشکوه بود. رهبر شهید نقاشی‌ها را به دقت بررسی کردند و با هنرمندان به‌گفت‌وگوپرداختند.حضوراستادان بزرگی چون استاد چلیپا، هنرمند توانمند و ولایی، استاد روح‌الامینی، استادافشاری و دیگر پیشکسوتان نقاشی در آن جلسه،شکوه خاصی به‌آن بخشیده بود. حضرت آقا با تک تک هنرمندان صحبت کردند،به‌دقت به‌شرح‌آن‌ها درباره آثارشان گوش سپردند و فضای بسیار گرم و مؤثری حاکم بود. او بافوسوس ازکم‌توجهی رسانه‌ها به‌این رویداد، میان برخی از نقاشان بزرگ کشور می‌گوید: آن جلسه، تجربه‌ای فراتر از یک بازدید ساده و نوعی پیوند میان مدیریت عالی کشور و نخبگان هنر ایران بود. متأسفانه این واقعه بزرگ و این نشست هنری، آن‌گونه‌که شایسته بود، بازتاب رسانه‌ای دریافت نکرد. امروز وظیفه خود دانستم که این خاطره ارزشمند را برای آیندگان بازگو کنم.

محمدحسین نیرومند: رهبر شهید در یکی از سخنان‌شان، جمله‌ای بسیار کوتاه اما بسیار پرمعنا فرمودند که به نظر کامل‌ترین تعریف از هنر است؛ فرمودند که هنر دو رکن دارد؛ یکی «رؤیت» ودیگری «روایت».این بدان معناست که هنرمند اگر بر تکنیک و شناخت روایت مسلط نباشد، اساسا هنرمند نیست

● انقلاب اسلامی ذاتا یک حرکت فرهنگی است

این هنرمند مشهدی با اشاره به مایهت فرهنگی انقلاب اسلامی، بر ضرورت تغییر عرصه نبرد از «جنگ سخت» به «جنگ نرم» اشاره می‌کند و خواستار آن می‌شود که هنرمندان با ایفای نقش شایسته، به تقابل با جریان‌های شرک‌آلود

جهانی برخیزند. نیرومند در تحلیلی از جایگاه انقلاب اسلامی در تاریخ بشریت، معتقد است:این انقلاب، مسیر حرکت جهان را از سمت «شیطان» به سوی «ا...» تغییر داده و دربرابر مسیر تاریخی شرک‌آمیز جهان ایستاده است. وی می‌گوید: انقلاب اسلامی ذاتا یک حرکت فرهنگی است اگرچه برخی هنرمندان از به‌کارگیری هنر به عنوان ابزار تردید دارند. حقیقت این است که هنر یکی از عوامل مهم ارتباط جهانی در این تقابل بزرگ است. شهید آوینی بزرگوار از نخستین کسانی بود که این معنا را به‌خوبی درک کرد.

عکس: IR Khamenei

وی با نگاهی آسیب‌شناسانه به وضعیت موجود، بیان می‌کند: جریان حاکم بر هنر در دنیای معاصر، با طراحی‌های خود تلاش کرده است مانع از پرورش افرادی شود که بتوانند در تقابل با فضای شرک‌آلود عالم بایستند. ما به عنوان کشوری که انقلاب اسلامی را رقم زده‌ایم، هنوز نتوانسته‌ایم به‌شکلی شایسته در این عرصه ورود کنیم و هنرمندان نتوانسته‌اند تعهد خود را به این جریان، به شکلی که انتظار می‌رود، عملی و ایفا کنند.

این کارتون‌بست مطرح کشور با اشاره به رخداد‌های اخیر جهانی، این دوران را فرصتی استثنایی برای هنرمندان می‌داند و تصریح می‌کند، در جنگ‌های اخیر، یکی از نعمت‌ها این بود که دوباره انقلاب اسلامی را در سطح جهان مطرح کرد و تقابل میان جریان حق‌مدار و جریان شیطان پرست را به‌وضوح آشکار ساخت. اکنون موقعیت بسیار مناسبی فراهم است تا اهالی هنر از این فرصت برای بیان حرف‌های جهانی استفاده کنند.

وی اضافه می‌کند: این امر مستلزم حرکتی جدی و همه‌جانبه است. این مسیر نیازمند آن است که هنرمندان آستین‌ها را بالا بزنند، همان بعثتی که رهبر شهید در پیام خود به آن اشاره فرمودند، باید در هنرمندان رخ دهد.

● انتقال از میدان جنگ سخت به عرصه جنگ نرم نیرومند بر لزوم تغییر استراتژی از نبردهای نظامی به نبردهای فرهنگی تأکید می‌کند و می‌افزاید، ما باید جنگ خود را از حوزه جنگ سخت به حوزه جنگ نرم منتقل کنیم. هنر در عرصه بین‌المللی می‌تواند بسیار اثرگذار باشد؛ همان‌طور که جنگ نرم دشمن در حوزه ساخت افکار جامعه‌توانسته است تا حدودی اثرگذار باشد. ما باید همان همتی را در هنر به کار بگیریم که با آن، در جنگ سخت، پشت ترش‌ها و بر قدرت جهان و بزرگ‌ترین ارتش تاریخ را به خاک مالیدیم و ابهت رژیم خون‌خوار را شکستیم.

وی از نهاد‌های فرهنگی درخواست می‌کند به فعال‌تر شدن جریان «هنر متعهد و انقلابی»، کمک کنند تا آثار هنرمندان بتواند به مخاطب جهانی و بین‌المللی دست یابد.

عکس: سید علی اشراق

دیده شود. چشم تمام جهان به‌سوی مشهد است. می‌توانستیم به‌جای نوشتن شعار‌های تکراری که تاکنون خیلی در تجمعات دیده‌ایم، به ایده‌های ناب و دقیق‌تر و جدیدتری برسیم.

● پیوند قلم و احساس با حضور مردم این پویش مردمی با عنوان «باید برخاست» به همت سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد برگزار و تا زمان آذان مغرب ادامه پیدا کرد. به گفته جاوید کیانی، معاون شهردار و رئیس سازمان فرهنگی واجتماعی شهرداری مشهد، هدف از برگزاری این برنامه، فراهم کردن فرصتی برای مشارکت مستقیم مردم در آماده‌سازی مراسم تشییع و ثبت پیام‌ها و دل‌نوشته‌های آنان برای این رویداد تاریخی است. در گوشه و کنار مسجد، پلاکاردهایی که ساعتی پیش تنها چند برگ کاغذ بودند، اکنون آماده‌اند تا در روز تشییع، بر فراز دستان مردمی قرار گیرند که برای بدرقه امام شهیدشان به خیابان‌ها خواهند آمد؛ نوشته‌هایی که شاید ماندگارترین تصویرشان نه در مرکب سیاه، بلکه در پیوند قلم، احساس و حضور مردمی باشد که باور دارند برای چنین روزی، «باید برخاست.»

داده ابراز کرد؛ شعارهایی که در ایام گذشته نوشتن متناسب با زمان و اتفاقات مختلفی که در کشور داشتیم بود، اما در ایام تشییع پیکر رهبر شهید آنچه بیشتر مورد استقبال قرار گرفته، پلاکاردهایی با مفهوم خون‌خواهی رهبر و انتقام بود و هست.

● شعارهای جهانی برای روز تاریخی مشهد فضای مسجد، بیشتر به یک کارگاه جمعی شباهت دارد؛ جایی که سکوت قلم‌ها گاه با زمزمه صلوات یا گفت‌وگوهای کوتاه درباره متن پلاکارد‌ها شکسته می‌شود. هرکس جمله‌ای می‌نویسد که احساس می‌کند باید در روز بدرقه امام شهید، مقابل چشم میلیون‌ها نفر قرار بگیرد، اما زهرا جهانپور که از جمله خوش‌نویسان قدیمی شهر است، نظر متفاوتی را مطرح کرد و گفت: اینکه همه یک‌جا جمع شویم و کنار هم شعارنویسی کنیم ایده خوبی است، اما بهتر بود زودتر اجرا می‌شد و اطلاع‌رسانی می‌شد. ما فرصت زیادی برای تولید نداریم.

جهانپور ادامه داد: مشهد و اتفاقی که در این شهر دارد می‌افتد، متفاوت از شهرهای دیگر است به همین دلیل باید نسبت به شهرهای دیگر متفاوت‌تر عمل کنیم تا بهتر

ایستگاه هنر

مدیر کل فرهنگ وارشاد اسلامی خراسان رضوی:

خمیه هنر در عزای رهبر شهید انقلاب برپا شده است

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی درخصوص چگونگی پیشوازی اهالی فرهنگ و هنر از قاند شهید امت، گفت: مشهد مقدس به عنوان صاحب عزای رهبر شهید انقلاب اسلامی و آخرین بدرقه‌کننده این بزرگوار تا صحن بارگاه ملکوتی امام رثوف^(ع) آن‌طور که شایسته قائد و

مقتدای شهید ایران است، تمام سعی و همت خود را به کارگرفته است. بالطبع ما متولیان فرهنگ، هنر و رسانه استان نیز همگام با مسئولان و مردم استان، تلاش

کردیم که میزان شایسته‌ای برای آن عبد صالح خداوند باشیم. حسین مسگرانی افزود: استان خراسان رضوی سابقه هزارساله در برپایی مراسم‌های عزاداری آل محمد^(ص) دارد. مشهد مقدس از دوره تیموری پایتخت مذهبی ایران بوده است هر ساله هیئت‌های مذهبی در مراسم عاشورا، اربعین و پایان ماه صفر به آستان مبارکه مشرف شده و در صحن عتیق و مسجد گوه‌رشاد و دارالاضیافه به ذکر مصیبت مشغول می‌شدند. مقتل خوانی، پرده خوانی ۱۲۰ ساله خلیل‌آباد و گناباد، آیین ۱۴۰ ساله نخل‌بندان یجستان، آیین سنگ‌زنی صدخرو، مراسم خیمه‌پوشان روستای پیوه‌ژن و علم‌گردانی در شهرها و روستاهای استان، از جمله مراسم‌های مذهبی است که هنوز در جای‌جای استان خراسان رضوی در ایام عزاداری امام حسین^(ع) و امام رضا^(ع) برگزار می‌شود.

وی ادامه داد، از این رهگذر، در عزای رهبر شهید ایران جامعه فرهنگی و هنری استان، خمیه عزای به پا کرده و در مهم‌ترین و نزدیک‌ترین میدان شهر به صحن مطهر رضوی، خمیه هنر میعادگاه خیل هنرمندان و فرهیختگان ادب و فرهنگ و نیز اهالی رسانه استان شده است تا با مردم در سوگ عزیز جان ایران، در بدرقه وی تا آرامگاه ابدی‌اش همگام شویم.

مدیرکل فرهنگ وارشاد اسلامی اذعان کرد، از روز گذشته فعالیت جامعه فرهنگی و هنری در خمیه هنر رسمیت یافته و همه گروه‌های فرهنگ و هنر و رسانه و فعالان قرآنی در قامت هنرمندان، پیشکسوتان، بزرگان ادب و هنر و قاریان ممتاز استان و نیز میهمانان ویژه‌ای از تهران و استان‌های هم‌جوار ومقامات وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی و دیگر ارگان‌های دولتی در خمیه هنر حضور خواهند داشت.

وی اظهار امیدواری کرد، با تلاش‌های شبانه‌روزی مدیران، همکارانم در اداره کل فرهنگ وارشاد اسلامی، انجمن‌های فرهنگی و هنری و با همکاری بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) امیدواریم بتوانیم در حماسه بدرقه رهبر شهید انقلاب اسلامی سهم خود را به نحو احسن ایفا کنیم.

چارسوق هنر

«خدا حافظ حضرت آقا» منتشر شد

هم‌زمان با مراسم تشییع پیکر آقای شهید ملت ایران، حضرت آیت‌ا... العظمی سید علی خامنه‌ای، مرکز هنری رسانه‌ای نهضت نما هنگ جدیدی را با صدای محمدحسین پویانفر منتشر کرد. به گزارش خبرگزاری مهر، «خدا حافظ حضرت آقا»، عنوان یکی از نامهنگ‌های جدید مرکز هنری

رسانه‌ای نهضت است. شاعر این اثر محمد صادق باقی‌زاده و خواننده آن نیز محمدحسین پویانفر است. این نامهنگ محصول مرکزی هنری رسانه‌ای نهضت و مجری طرح آن مرکز رویداد رسانه جریان است.

«زندگی اینجاست...» روی آنتن شبکه مستند

مستند «زندگی اینجاست...» باروایتی از زندگی و زمانه مرحوم آیت‌ا... حاج سید جواد خامنه‌ای رحمه‌ا... هم‌زمان با رونمایی از ترجمه عربی کتاب «روایت آقا»، از شبکه مستند روی آنتن می‌رود. این مستند که به مناسبت رونمایی از ترجمه عربی کتاب «روایت آقا» پخش می‌شود، با مرور خاطرات و روایت‌های

رهبر شهید انقلاب، ابعاد مختلف زندگی، منش اخلاقی و علمی آیت‌ا... سید جواد خامنه‌ای را به تصویر می‌کشد. مستند «زندگی اینجاست...» روز سه شنبه ۱۶ تیر ساعت ۱۵:۰۰ از شبکه مستند پخش می‌شود و بازپخش آن نیز ساعت ۲۱:۰۰ از همین شبکه خواهد بود.

«آه از آن اسفند» در سوگ رهبر شهید منتشر شد

هم‌زمان با مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی، قطعه «آه از آن اسفند» با صدای علیرضا افتخاری منتشر شد. این اثر، فراتر از یک قطعه موسیقی، روایتی عمیق و سوزناک از اندوه ملی و حسرت یک ملت است. شعر این اثر را محمد مهدی سیار سروده، ملودی آن را امیر حقیقت ساخته و تنظیم آن را

سید حسین موسوی برعهده داشته است. افتخاری با همان طنین پراحساس خود، این بار حزن جمعی یک ملت را فریاد زده است؛ صدایی که از عمق جان برمی‌خیزد.

دل‌نوشته «علیرضا داوودنژاد» برای رهبر شهید

علیرضا داوودنژاد در توثیتی نوشت، قیمت ایران را با بهای خون‌های پاکي که برای آن ریخته می‌شود، باید سنجید. این کارگردان مطرح سینما برای رهبر شهید نوشت؛ او راه را برای سلحشوران این سرزمین باز کرد تا رزوی تاریخی ایرانیان را برای ورود به دوران اشغال ناپذیری تثبیت کنند.

«مهران احمدی» به سریال «بامداد خمار» پیوست

مهران احمدی به جمع بازیگران فصل سوم و پایانی سریال «بامداد خمار» به کارگردانی نرگس آبیار اضافه شد؛ فصلی که این روزها همچنان مقابل دوربین است و برای انتشار در سال آینده برنامه‌ریزی شده است. از طرف دیگر، فصل دوم این سریال قرار است از ۲۲ تیر به‌طور اختصاصی از پلتفرم شیدپخش

شود و داستان را وارد مرحله تازه‌ای کند. این سومین همکاری مهران احمدی و نرگس آبیار بعد از فیلم‌های «نفس» و «ایلق» محسوب می‌شود؛